

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชากรในบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมเขตเทศบาลเมืองหาคีใหญ่ ผู้วิจัยได้ศึกษาแหล่งเสื่อมโทรม 2 แห่ง จากจำนวนแหล่งเสื่อมโทรม 5 แห่งที่มีอยู่ในเขตเทศบาลเมืองหาคีใหญ่ แหล่งเสื่อมโทรมทั้ง 2 แห่งนี้ คือแหล่งเสื่อมโทรมบริเวณปลายถนนศุภสารรังสรรค์ และแหล่งเสื่อมโทรมชุมชนโชคสมาน

ในการศึกษาคั้งนี้ได้สัมภาษณ์ประชากรตัวอย่าง 74 ครัวเรือนโดยสัมภาษณ์จากชุมชนโชคสมาน 42 ครัวเรือน และชุมชนบริเวณปลายถนนศุภสารรังสรรค์ 32 ครัวเรือน ผู้ให้การสัมภาษณ์เป็นชาย 20 และหญิง 54 คน รวมทั้งสิ้น 74 คน ในจำนวนนี้มีผู้นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 82.43 ศาสนาอิสลามร้อยละ 16.21 และศาสนาคริสต์ร้อยละ 1.35

ค่านสังคม พิจารณาสรุปออกเป็นค่านต่าง ๆ ดังนี้

ลักษณะครอบครัว ลักษณะครอบครัวซึ่งเป็นลักษณะเด่นของชุมชนที่ศึกษาเป็นครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบด้วยสามี ภรรยา หรือ สามี ภรรยาและ/หรือลูกที่ยังไม่ได้สมรส หรือประกอบด้วยพี่น้องที่ยังเป็นโสดหรือหม้าย ซึ่งมีเป็นจำนวนร้อยละ 66.21 ของครัวเรือนทั้งหมด และเมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนปรากฏว่า ครัวเรือนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวขนาดกลางที่มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 5 - 9 คน คือมีอยู่ร้อยละ 55.40 ครอบครัวเหล่านี้ร้อยละ 39.18 ไม่มีทะเบียนบ้าน ร้อยละ 41.89 มีทะเบียนบ้านเป็นของตนเอง และร้อยละ 18.91 ใจทะเบียนบ้านในนามของบุคคลอื่น

เกี่ยวกับภูมิลำเนาของผู้ให้การสัมภาษณ์ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ย้ายมาจากที่อื่น สาเหตุส่วนใหญ่ในการย้ายมา ก็เพื่อมาหางานทำ และก่อนที่ผู้ให้การสัมภาษณ์ที่ย้ายมาเป็นชาวนา ชาวไร่ หรือชาวสวน

ในด้านการสนใจข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ผู้ให้การสัมภาษณ์ร้อยละ 41.89 ตอบว่ารับทราบข่าวจากโทรทัศน์ รองลงมาก็คือวิทยุ และเมื่อพิจารณาถึงประเภทของข่าวที่ผู้ให้การสัมภาษณ์สนใจ ผู้ให้การสัมภาษณ์เพศหญิงจะสนใจข่าวพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและข่าวทั่วไปมากที่สุด ในขณะที่ผู้ให้การสัมภาษณ์เพศชายสนใจข่าวการเมืองมากที่สุด

สำหรับการพักผ่อนในวันหยุดราชการนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์นิยมพักผ่อนอยู่กับบ้าน ไม่มีผู้ใดนิยมเลี้ยงสัตว์หรือปลูกผัก ผลไม้เลย นอกจากนี้ยังมีผู้ให้การสัมภาษณ์บางส่วนไม่มีโอกาสหยุดพักผ่อนเลย

ในด้านการเลี้ยงโชค จะเห็นว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ไม่ค่อยนิยมเลี้ยงโชคโดยการซื้อล็อตเตอรี่ของรัฐบาล

ความผูกพันกับศาสนา จากการศึกษาพบว่าประชากรผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความผูกพันกับศาสนา จึงจะเห็นได้ว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่คิดว่าชาวพุทธควรจะไปฟังพระธรรมเทศนาที่วัดบ้าง แต่ก็มีความคิดแตกต่างกันถึงจำนวนความถี่ที่ควรจะไปฟังพระธรรมเทศนา นอกจากนั้นก็ยังมีนิมิตที่จะใส่มาตรถด้วย

ลักษณะบ้านที่อยู่อาศัย ปรากฏว่าส่วนใหญ่สร้างด้วยไม้หรือสังกะสี และ/หรือไม้ซัดแตะ มีบ้านที่สร้างด้วยอิฐและไม้เป็นจำนวนน้อยมาก

ด้านสาธารณูปโภค แหล่งน้ำดื่ม นำใช้ในการอุปโภคและบริโภค จะเห็นว่าชุมชนทั้งสองได้มาจากแหล่งที่คล้ายคลึงกัน คือ ชื้อจากพ่อกำน้ำ หรือบ้านใกล้เคียง มีจำนวนน้อยมากที่ใช้น้ำประปา

ในด้านสุขลักษณะ ได้พิจารณาถึงส่วนที่ใช้ในชุมชน ซึ่งปรากฏว่าส่วนใหญ่ครอบครัวที่สัมภาษณ์ในชุมชนทั้งสองมีส่วนซึมใช้ มีเพียงจำนวนน้อยที่ใช้สวมหลุมหรือไม่มีสวม ส่วนความสะอาดของบ้านนั้นตามความรู้สึกของผู้ทำการสัมภาษณ์เห็นว่า บ้านส่วนใหญ่สะอาดและมีระเบียบพอสมควร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตในชุมชน ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นเห็นว่า ในชุมชนมีความปลอดภัยของบุคคลและทรัพย์สิน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ

ความเป็นอยู่ของเด็กนั้น เห็นว่ามีความเป็นอยู่ดีแล้ว

กานเศรษฐกิจ

หัวหน้าครัวเรือนในชุมชนทั้งสองแห่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งได้รับเงินเดือนในแต่ละเดือนค่อนข้างน้อย มีจำนวนถึงร้อยละ 54.05 ของครัวเรือน ผู้ให้การสัมภาษณ์มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ครอบครัวที่มีรายได้ไม่เพียงพอมีวิธีการหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัวโดยการกู้ยืมจากญาติพี่น้องเป็นส่วนใหญ่

เกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติที่มี ปรากฏว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่อาศัยบ้านเช่าเป็นที่พัก มีจำนวนน้อยมากที่มีบ้านและที่ดินของตนเอง และเมื่อพิจารณาความต้องการที่พักอาศัยส่วนใหญ่ต้องการมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง จะสังเกตเห็นได้ว่าไม่มีผู้ใดแสดงความต้องการเช่าแฟลคอาคารสงเคราะห์ของรัฐบาลเลย สำหรับเครื่องใช้ในบ้านที่มีนั้นส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.56 ของครัวเรือนที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด

สำหรับกิจกรรมทางคานเศรษฐกิจนั้น ปรากฏว่าในชุมชนบริเวณปลายถนนสุขุมสารรังสรรค์ไม่มีการรวมกลุ่มคานเศรษฐกิจเลย ส่วนชุมชนโชคสมานนั้นมีผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวนน้อยมากคือร้อยละ 4.76 เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ และร้อยละ 2.38 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของผู้หญิงนั้น ทั้งผู้ให้การสัมภาษณ์เพศหญิงและเพศชายในชุมชนทั้ง 2 แห่ง มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน คือเห็นว่าฝ่ายหญิงควรจะออกทำงานนอกบ้านภายหลังการแต่งงานแล้ว

สภาพการศึกษาของเด็กในชุมชน

จากการศึกษาพบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่มีสมาชิกที่กำลังเรียนหนังสือ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่กำลังเรียน จะได้ค่าเฉลี่ยว่า มีจำนวนสมาชิกที่กำลังเรียนครัวเรือนละ 1 คน เด็กที่กำลังอยู่ในวัยเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.00) ได้รับเงินไปโรงเรียนคนละประมาณ 5 - 10 บาท และพบว่าไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องทำงานในขณะที่กำลังเรียนเลย

เกี่ยวกับความต้องการที่จะให้เด็กหรือสมาชิกหรือบุตรในครัวเรือนเรียนถึงระดับใดนั้น ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะให้เด็กเรียนสูงที่สุดเท่าที่เด็กจะเรียนได้ตามความสามารถของเด็กเองและตามความสามารถของครอบครัวที่จะส่งให้เรียนได้

จะเห็นว่าผู้ให้การสัมภาษณ์สนใจดูแลในเรื่องการศึกษาของสมาชิกในวัยเรียนน้อย ส่วนใหญ่ไม่ตอบคำถามข้อนี้

สภาพการทำงานของเด็กในชุมชน

เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจจึงทำให้มีเด็กจำนวนหนึ่งต้องออกจากโรงเรียนกลางคืน เพื่อมาช่วยทำงานหารรายได้จนเจ้าครอบครัว เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบถึงจำนวนเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำงานนั้นจะเห็นว่ามิเด็กในชุมชนบริเวณปลายถนนสุภสารรังสรรค์ต้องออกจากโรงเรียนมาช่วยทำงานเป็นจำนวนมากกว่าเด็กในชุมชนโชคสมาน และในจำนวนเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำงานนั้นส่วนใหญ่มักจะทำงานประเภทขายแรงงาน และมักเป็นงานที่ไม่แน่นอน

สาเหตุที่เด็กเหล่านี้เลือกงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันนั้นผู้ให้การสัมภาษณ์ตอบว่าเป็นเพราะความจำเป็นเนื่องจากมีความรู้และไม่มีงานอื่นให้เลือก และหัวหน้าครัวเรือนของเด็กเหล่านี้ร้อยละ 47.62 พึงพอใจมากต่อการทำงานของเด็ก

ในเรื่องเงินเดือนของเด็กในแต่ละเดือนที่ได้จากการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 1001 - 2000 บาท และเด็กส่วนใหญ่ก็จะมอบเงินเหล่านี้ไว้กับพ่อแม่

สำหรับความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมที่สุดของผู้หญิงและผู้ชาย สำหรับอาชีพของผู้หญิงนั้นผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้หญิงควรมีอาชีพเป็นพยาบาลที่ดีที่สุด ส่วนผู้ชายก็ควรมีอาชีพเป็นทหาร

เกี่ยวกับปัญหาที่ประชากรผู้ให้การสัมภาษณ์พบในช่วงที่ผ่านมามีดังนี้คือ รายได้ไม่พอเพียง การเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัวและอื่น ๆ ในบางครอบครัวประสบปัญหาหลายอย่างพร้อม ๆ กัน และมีบางครอบครัวไม่เคยมีปัญหาเลย

อย่างไรก็ตามเมื่อถามถึงผู้ที่ผู้ให้การสัมภาษณ์ไปปรึกษาเมื่อเวลามีปัญหาไม่ว่าเรื่องอะไร เห็นว่าส่วนใหญ่มักจะปรึกษากับญาติพี่น้องของตน มีน้อยมากที่ตอบว่าขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล และมีบางส่วนที่ไม่ปรึกษาใครเลยเวลามีปัญหา

ข้อคิดเห็น

จากการศึกษาจะเห็นว่าประชากรเหล่านี้มีปัญหาในเรื่องสภาพความเป็นอยู่ที่เกี่ยวกับน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคและบริโภคตลอดจนการใช้ไฟฟ้า ถึงแม้ว่าประชากรเหล่านี้จะตอบว่าพึงพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะเป็นเรื่องที่รัฐบาลจะได้สนใจ เข้าไปดูแลในเรื่องนี้

สำหรับเรื่องบ้านพักอาศัยนั้น ถ้าหากมีการปรับปรุงสภาพที่พักน่าจะได้มีการพิจารณาคำว่าประชากรเหล่านี้ไม่สนใจในเรื่องการเช่าแฟลตอาคารสงเคราะห์ของรัฐบาลเลย แต่ส่วนใหญ่ต้องการมีบ้านและที่ดินของตนเอง

จะสังเกตได้ว่าขณะนี้ประชากรเหล่านี้ยังไม่มีปัญหาในเรื่องการส่งเสียเด็กให้เล่าเรียนอาจเป็นเพราะว่าขณะนี้เด็กส่วนใหญ่ในครัวเรือนยังมีอายุน้อยไม่อยู่ในวัยเรียน ปัญหาอื่น ๆ ที่ประชากรผู้ให้สัมภาษณ์เหล่านี้พบในช่วงที่ผ่านมาคือ การที่มีรายได้ไม่พอเพียง ตลอดจนการเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัวในเรื่องการเจ็บป่วยนั้นหากได้มีการนำความรู้ในเรื่องสาธารณสุขไปเผยแพร่ก็อาจจะลดปัญหานี้ลงไปได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประชากรที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมทั้ง 2 แห่งนี้มีสภาพความเป็นอยู่ก็พอสมควร มีความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน และหากรัฐบาลจะได้เข้าไปจัดการเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วก็ควรที่จะพิจารณาแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความต้องการของประชากรเหล่านี้ด้วย.